

Conștientizarea ecologică a dezvoltării verzi durabile: Colaborarea
universităților și a actorilor locali

2023-1-SK01-KA220-HED-000161639

GHID ȘI PLAN DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTARE VERDE DURABILĂ

UNIRI

CUPRINS

CUPRINS	2
INTRODUCERE.....	4
Scopul ghidului.....	4
De ce universitățile trebuie să fie lideri în dezvoltarea verde durabilă.....	5
Responsabilizarea studenților ca agenți ai schimbării	6
Rolul părților interesate locale (Municipalități, ONG-uri, Companii, Cooperative)	7
ECONOMIA VERDE	9
Scopul și argumentarea modulului	10
Înțelegerea principiilor Economiei Verzi	13
Măsurarea creșterii verzi	15
Cooperarea universitate-mediul de afaceri pentru inovare verde	17
Antreprenoriat verde local.....	18
Orientări didactice: Activități obligatorii și opționale	21
Plan de acțiune pentru lectori.....	22
Bariere și atenuarea practică a acestora.....	24
Rezultate așteptate și indicatori	24
FINANȚARE VERDE DURABILĂ ȘI RESPONSABILITATE SOCIALĂ	26
Responsabilitatea socială corporativă și etica mediului	27
Instituții publice și bugetarea verde.....	31
Obligațiuni verzi și investiții durabile	35
Mecanisme de finanțare pentru proiecte verzi locale	38
MEDIU VERDE ȘI SECTORUL AGROALIMENTAR	42
Educația ecologică și politicile publice legate de sectorul agroalimentar.....	43
Practici agricole ecologice: Voluntariatul studentesc	44
Sisteme alimentare locale și securitatea alimentară: Inițiative de agricultură susținută de comunitate (CSA)	45

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

Agroecologie și adaptare climatică: Cooperarea cu fermierii	46
Reducerea deșeurilor și compostarea: Economia circulară în practică	46
Leadership-ul studentesc, angajamentul comunitar și vizibilitatea	47
DEZVOLTARE URBANĂ DURABILĂ ȘI ORAȘE INTELIGENTE.....	48
Mobilitatea urbană și transportul public	50
Planificare urbană incluzivă și participativă	51
Gestionarea apei	52
Modulul 1 - Planul de acțiune pentru economia verde	54
Recomandări suplimentare pentru consolidarea planului de acțiune pentru modulul 1	55
Modulul 2 – Responsabilitate socială și plan de acțiune pentru finanțare durabilă	57
Recomandări suplimentare pentru consolidarea planului de acțiune pentru modulul 2	58
Modulul 3 – Economia verde și planul de acțiune în domeniul agroalimentar	60
Recomandări suplimentare pentru consolidarea planului de acțiune pentru modulul 3	61
Modulul 4 – Dezvoltare urbană durabilă și planul de acțiune pentru orașe inteligente	63
Recomandări suplimentare pentru consolidarea planului de acțiune pentru modulul 4	64

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

INTRODUCERE

Scopul ghidului

Ghidul și Planul de Acțiune SGD, elaborate în cadrul proiectului ECOUNITY, se concentrează pe Dezvoltarea Verde Durabilă. Ghidul conturează o strategie de colaborare între universități și factorii de decizie locali, inclusiv municipalități, ONG-uri și companii, pentru a promova conștientizarea ecologică și practicile verzi. Planul de acțiune este structurat în jurul a patru module majore:

- Economia Verde,
- Finanțarea Verde Durabilă și Responsabilitatea Socială,
- Mediul Verde și Sectorul Agroalimentar și
- Dezvoltarea Urbană Durabilă și Orașele Inteligente (Smart Cities).

Ghidul subliniază rolul crucial al universităților în conducerea acestor eforturi și în responsabilizarea studenților ca agenți ai schimbării prin activități practice, bazate pe proiecte, cum ar fi efectuarea de audituri, organizarea de evenimente și elaborarea de strategii.

Imaginea 1. O ilustrare simbolică a dezvoltării verzi durabile

De ce universitățile trebuie să fie lideri în dezvoltarea verde durabilă

Responsabilizarea studenților ca agenți ai schimbării

Rolul universităților include Responsabilizarea studenților ca agenți ai schimbării în cadrul ecosistemului local. Ghidul structurează multe activități cheie în jurul participării și leadership-ului studenților în diverse domenii:

- **Economia Verde**

Se așteaptă ca studenții să co-conducă seminare interactive despre principiile economiei verzi, să colecteze și să analizeze date din proiectele verzi municipale pentru a măsura creșterea verde și să participe la provocări de inovare axate pe inovația verde. De asemenea, aceștia pot organiza evenimente de prezentare (pitch) pentru investitorii verzi locali, în sfera antreprenoriatului verde local.

- **Finanțarea Verde Durabilă și Responsabilitatea Socială**

Studenții ar trebui să preia conducerea în efectuarea auditurilor de Responsabilitate Socială Corporativă (CSR) pentru afacerile locale. Aceștia pot colabora cu echipele municipale la propuneri de bugetare verde și pot simula campanii locale de obligațiuni verzi.

- **Mediul Verde și Sectorul Agroalimentar**

Studenții ar trebui să fie îndrumați să facă voluntariat la ferme locale sustenabile sau ONG-uri, să se concentreze pe practici durabile, pe practici axate pe reducerea risipei alimentare și să înțeleagă motivele finanțării politicilor publice axate pe mediu și schimbări climatice.

- **Dezvoltarea Urbană Durabilă și Orașele Inteligente**

Studenții ar trebui să participe la laboratoare de proiectare alături de urbanști și ingineri municipali. De asemenea, aceștia pot colabora la rapoarte comune de evaluare privind mobilitatea urbană, transportul public și sistemele de control al traficului susținute de AI, și pot facilita adunări publice pentru o planificare urbană incluzivă și participativă.

Promovarea colaborării

Leadership-ul universitar este legat fundamental de Colaborarea universităților și a actorilor locali. Metodologia pune accent pe Co-creare și Colaborare, utilizând o abordare participativă pentru a implica părțile interesate locale, cum ar fi Municipality, ONG-urile, Companiile și Cooperativele. Această structură poziționează universitățile ca hub-uri centrale care conectează cunoașterea, inovația și implementarea practică în cadrul comunității locale pentru SGD (Dezvoltare Verde Durabilă).

Responsabilizarea studenților ca agenți ai schimbării

Universitățile joacă un rol crucial nu doar în transmiterea cunoștințelor către studenți, ci și în responsabilizarea acestora pentru a produce o schimbare durabilă în comunitățile lor. Discuțiile în cadrul grupurilor de tip focus grup au dezvăluit faptul că studenții sunt foarte conștienți de amenințările de mediu, precum schimbările climatice, poluarea și supraconsumul de resurse, dar simt că influența și cunoștințele lor practice sunt limitate. Aceștia au declarat că preferă oportunitățile practice de luare a deciziilor în locul învățării pur teoretice.

Pentru a răspunde acestor nevoi, EcoUnity introduce activități care combină elemente obligatorii și opționale și care încurajează studenții să experimenteze, să conducă și să ia decizii cu impact.

Exemplele includ:

- **Activități obligatorii:** Audituri de sustenabilitate la organizațiile partenere, simulări de dileme etice în management și sarcini structurate de tip „service-learning” (învățare prin servicii în folosul comunității) în cadrul ONG-urilor sau comunităților. Aceste sarcini integrează tema sustenabilității în curriculum și asigură faptul că fiecare student experimentează responsabilitatea în practică.
- **Activități opționale:** Participarea la laboratoare vii (living labs), co-crearea de soluții alături de actorii locali sau implicarea în proiecte comunitare, cum ar fi campanii de prevenire a risipei,

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

planificarea tranziției energetice sau inițiative de turism verde. De asemenea, studenții pot obține credite sau certificate pentru colaborarea cu ONG-uri, aspect subliniat ca fiind un factor motivațional în sondajele rândul studenților.

Prin aceste activități, studenții trec de la statutul de cursanți pasivi la cel de decidenți și inovatori. Ei devin responsabili pentru propunerea și susținerea strategiilor de sustenabilitate, negocierea cu părțile interesate și echilibrarea compromisurilor sociale, financiare și de mediu. În acest fel, aceștia nu doar dobândesc competențe profesionale, ci își consolidează și identitatea civică de agenți ai schimbării, dedicați unui viitor durabil.

Rolul părților interesate locale (Municipalități, ONG-uri, Companii, Cooperative)

Rolul actorilor locali ar trebui să fie acela de a colabora activ cu universitățile și studenții în diverse domenii ale Dezvoltării Verzi Durabile (SGD):

1. Municipalitățile și instituțiile publice

Municipalitățile și instituțiile publice sunt integrate profund în planificarea, finanțarea și implementarea politicilor verzi locale:

- **Bugetarea verde:** Acestea pot lucra alături de studenți la propuneri de cheltuieli verzi, ca parte a eforturilor instituțiilor publice de bugetare verde.
- **Planificare urbană și infrastructură:** Urbaniștii și inginerii municipali pot participa la laboratoare de proiectare împreună cu studenții pentru un design urban sustenabil. Mai mult, unitățile de transport urban pot colabora cu studenții la rapoarte comune de evaluare privind sistemele de control al traficului susținute de AI și mobilitatea urbană.
- **Măsurarea creșterii verzi:** Aceștia pot furniza baza de date necesară pentru ca studenții să colecteze și să analizeze date reale din proiectele verzi municipale pentru a măsura creșterea verde.

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

2. Companiile și afacerile locale

Afacerile locale ar trebui poziționate ca parteneri în inovare, investiții și practici etice:

- **Inovare verde și antreprenoriat:** Reprezentanții afacerilor locale pot co-conduce seminare interactive despre principiile economiei verzi împreună cu studenții. Antreprenorii locali pot oferi, de asemenea, mentorat pentru provocările de inovare conduse de studenți.
- **Investiții:** Investitorii verzi locali pot participa atunci când incubatoarele studențești organizează evenimente de prezentare (pitch) pentru antreprenoriatul verde local.
- **Responsabilitatea Socială Corporativă (CSR):** Se așteaptă ca aceștia să fie punctul central al monitorizării de mediu, primind rezultatele auditurilor CSR efectuate de grupurile de studenți.

3. Organizațiile Non-Guvernamentale (ONG-uri)

ONG-urile ar trebui sprijinite în rolul lor crucial de a asigura finanțare pentru inițiativele locale de mediu:

- **Strategii de finanțare:** Acestea pot participa la ateliere de co-creare în care studenții asistă ONG-urile în dezvoltarea strategiilor necesare de strângere de fonduri pentru proiecte verzi locale.

4. Cooperativele (Cooperativele de fermieri)

Cooperativele sunt actori vitali în sectorul Mediului Verde și al Produselor Agroalimentare:

- **Agricultura inteligentă din punct de vedere climatic:** Cooperativele de fermieri pot organiza proiecte comune cu studenții, axate pe agroecologie și adaptarea la climă, în special în domeniul agriculturii inteligente din punct de vedere climatic.

ECONOMIA VERDE

Scopul și argumentarea modulului

Modulul Economia Verde din cadrul Ghidului pentru Dezvoltare Verde Durabilă (SGD) este conceput pentru a consolida rolul universităților ca hub-uri de transformare locală și pentru a-i dota pe studenți cu competențele practice de luare a deciziilor necesare pentru o schimbare durabilă la nivel local. Discuțiile de tip focus grup desfășurate

Imaginea 2. O ilustrare simbolică a Economiei

cu studenții (FGI, 31.12.2024), actorii locali, inclusiv ONG-

uri și instituții publice (FGI, 31.03.2025), și reprezentanții universităților (FGI, 2025) converg către un diagnostic clar: deși gradul de conștientizare a amenințărilor de mediu este relativ ridicat, căile care transformă această conștientizare în acțiuni structurate, susținute și măsurabile rămân slabe, fragmentate și adesea ad-hoc.

Studenții exprimă o preferință puternică pentru învățarea practică, bazată pe proiecte, și subliniază în mod repetat faptul că nu află despre activitățile de sustenabilitate existente din cauza promovării insuficiente și a vizibilității limitate a ONG-urilor în campus. ONG-urile locale și actorii civici manifestă o dorință puternică de colaborare — în special pentru a accesa cunoștințe academice, raportare bazată pe dovezi și voluntariat studențesc — totuși, aceștia se confruntă cu obstacole birocratice, puncte de contact neclare și lacune de comunicare care împiedică colaborarea să devină una de rutină și previzibilă. Reprezentanții universităților subliniază că mecanismele de colaborare există (cluburi studențești, cursuri de voluntariat, stagii de practică, unități de coordonare precum cele pentru sustenabilitate/transformare verde), dar acestea sunt utilizate inegal, subfinanțate în ceea ce privește logistica de bază și îngreunate de incertitudini juridice, întârzieri operaționale și de povara responsabilității plasate pe umerii consilierilor academici.

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

În acest context, modulul Economia Verde poziționează universitatea ca un conector central între cunoaștere, inovare și implementare în ecosistemul local. Acesta își propune:

- să transforme gradul de conștientizare al studenților și obiceiurile pro-ecologice cotidiene în competențe acționabile,
- să reducă costurile de tranzacție ale colaborării (comunicare, birocrație, coordonare),
- să integreze nevoile locale în procesul de predare prin mecanisme structurate și rute de participare previzibile, și
- să genereze valoare măsurabilă pentru părțile interesate locale prin dovezi, raportare și continuitate.

Pe scurt, acest modul transformă studenții din cursanți pasivi în contributory capabili, care pot analiza provocările locale de sustenabilitate, pot justifica compromisurile, pot comunica dovezi și pot co-dezvolta soluții împreună cu municipalitățile, ONG-urile și companiile.

1. Constatări cheie ale grupurilor de tip focus grup

a) Studenți

- **Conștientizare și vizibilitate scăzute**

Studenții raportează cunoștințe minime despre activitățile ONG-urilor în campus și o conștientizare limitată a inițiativelor de sustenabilitate, dincolo de evenimentele ocazionale ale cluburilor.

- **Preferință pentru proiecte practice**

Studenții își doresc proiecte practice care să abordeze prioritățile locale, cum ar fi gestionarea deșeurilor, poluarea aerului, animalele fără stăpân și provocările de mediu specifice locului (de exemplu, Munții Kaz).

- **Beneficii valorizate**

Implicarea în ONG-uri este văzută ca o modalitate de a îmbunătăți încrederea, comunicarea, lucrul în echipă și sentimentul de contribuție la societate; totuși, oportunitățile sunt rare.

- **Bariere**

Promovare inadecvată, colaborare slabă între universitate și ONG-uri, probleme de încredere, activități limitate și lipsa familiarității cu ONG-urile.

b) Actori locali

- **Disponibilitate ridicată pentru colaborare**

ONG-urile și actorii civici își doresc cu tărie să colaboreze cu universitățile, în special pentru sprijin academic (rapoarte, dovezi, fundamentare juridică/științifică) și voluntari studenți.

- **Colaborare actuală limitată**

Cooperarea este minimă sau bazată pe protocoale în câteva cazuri; multe ONG-uri raportează lipsa unui angajament sistematic cu universitatea.

- **Bariere**

Birocrația, canalele de comunicare neclare, problemele legate de punctele de contact, reticența academică ocazională și constrângerile logistice (timp/deplasare).

- **Direcții viitoare**

Cerere puternică pentru o unitate dedicată de legătură/networking între universitate și ONG-uri și pentru rute de colaborare mai previzibile.

c) Reprezentanții universității

- **Mecanisme existente, dar fragmentate**

Cluburile studențești, cursurile de voluntariat, stagiile de practică și unitățile de coordonare permit cooperarea, dar nu sunt coordonate sistematic.

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

- **Beneficii**

Angajabilitatea, îmbogățirea curriculumului, consolidarea legăturilor dintre universitate și comunitate, impactul economic local prin transferul de cunoștințe/R&D și câștigurile instituționale (vizibilitate, indicatori de calitate/acreditare).

- **Bariere**

Lipsa sprijinului logistic la nivel micro (de exemplu, transportul), complexitatea birocratică/juridică, întârzierile în raportare/contabilitate, alfabetizarea scăzută în domeniul societății civile și povara mare a responsabilității asupra consilierilor academici.

- **Îmbunătățiri necesare**

Proiectarea proiectelor pe baza nevoilor, documentarea/raportarea sistematică, criteriile mai clare de selecție a partenerilor (transparență, responsabilitate, alinierea misiunii) și colaborarea de tip pilot mai întâi, atunci când este necesar.

Aceste constatări justifică un modul de Economie Verde care se concentrează nu doar pe conștientizarea mediului, ci și pe luarea deciziilor, mecanismele instituționale și continuitate.

Înțelegerea principiilor Economiei Verzi

Ca urmare a datelor colectate în universitățile partenere, studenții au considerat poluarea mediului, încălzirea globală și schimbările climatice drept cele mai mari amenințări pentru generațiile actuale și viitoare. Cu toate acestea, majoritatea și-au evaluat cunoștințele despre protecția mediului ca fiind insuficiente.

În rândul studenților, cele mai frecvente activități de mediu sunt colectarea selectivă a deșeurilor, cumpărăturile de tip second-hand și participarea la inițiative pro-ecologice care ajută la formarea unor obiceiuri prietenoase cu mediul. Mulți studenți încearcă să reducă utilizarea plasticului și a apei. De asemenea, aceștia au observat importanța educației ecologice de la o vârstă fragedă prin participarea la inițiative precum colectarea capacelor de plastic sau a deșeurilor de hârtie, care încurajează dezvoltarea obiceiurilor pro-ecologice și cresc conștientizarea ecologică.

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

Prin urmare, este crucial ca universitățile să preia conducerea în Dezvoltarea Verde Durabilă pentru a aborda decalajul recunoscut între gradul ridicat de conștientizare al studenților privind amenințările majore (poluarea mediului, încălzirea globală și schimbările climatice) și cunoștințele lor insuficiente despre protecția mediului.

Constatările subliniază necesitatea de a transforma obiceiurile pro-ecologice existente ale studenților (cum ar fi colectarea selectivă, cumpărăturile second-hand și reducerea consumului de plastic/apă) în competențe cuprinzătoare și acționabile, prin implementarea inițiativelor educaționale și practice structurate, prezentate în Modulele Planului de Acțiune ale ghidului.

Grupurile de tip focus grup arată că acest decalaj nu se limitează la cunoștințele despre mediu; este vorba, de asemenea, despre acces, rute de participare și instituționalizarea practicii. Studenții au raportat în mod repetat că, chiar și atunci când au loc activități, adesea nu află despre ele — ceea ce duce la o participare scăzută. În paralel, actorii locali și-au exprimat dorința puternică de a colabora, dar au descris bariere persistente, cum ar fi punctele de contact neclare, lacunele de comunicare și întârzierile birocratice. Împreună, aceste perspective sugerează că universitățile nu trebuie doar să livreze conținut despre sustenabilitate, ci să creeze și puncte de intrare vizibile, incluzive și previzibile pentru ca studenții să se implice alături de părțile interesate locale.

Prin urmare, în acest ghid, principiile Economiei Verzi nu sunt predate doar ca niște concepte abstracte de mediu, ci ca un cadru practic pentru luarea deciziilor la nivel local: studenții învață cum alegerile verzi sunt modelate de raritate, compromisuri, stimulente, responsabilitate și capacitate instituțională. Această abordare le permite studenților să înțeleagă de ce acțiunile locale de sustenabilitate eșuează adesea (costuri de tranzacție ridicate, coordonare slabă, încredere scăzută, continuitate limitată) și cum pot acestea să aibă succes (mecanisme structurate, raportare bazată pe dovezi, roluri clare și rezultate măsurabile).

Măsurarea creșterii verzi

Studentii pot colecta date reale din proiectele verzi municipale începând prin înțelegerea obiectivelor și a domeniului de aplicare al inițiativei, cum ar fi îmbunătățirea calității aerului, creșterea spațiilor verzi sau promovarea transportului durabil. Aceștia pot colecta date primare prin observații pe teren, sondaje în rândul rezidenților, măsurători de mediu simple sau interviuri cu personalul municipal, utilizând în același timp date secundare de pe portalurile de date deschise ale primăriilor, din rapoartele de sustenabilitate sau de la agențiile de mediu. Odată colectate, datele trebuie organizate cu atenție în tabele, verificate pentru erori și pregătite pentru analiză, astfel încât să reflecte cu exactitate condițiile reale din zona proiectului.

După organizarea datelor, studenții le analizează prin identificarea tiparelor, compararea rezultatelor înainte și după proiect și corelarea constatărilor cu întrebările lor de cercetare inițiale. Datele cantitative pot fi analizate folosind calcule de bază și vizualizate prin grafice, în timp ce datele calitative pot fi examinate prin gruparea răspunsurilor similare și identificarea temelor recurente. Studenții interpretează apoi ce spun rezultatele despre eficacitatea și impactul proiectului verde municipal, luând în considerare limitările precum timpul, disponibilitatea datelor sau factorii externi, și reflectă asupra modului în care analiza datelor din lumea reală contribuie la înțelegerea sustenabilității și a angajamentului civic.

Actorii locali au subliniat cu tărie că dovezile academice cresc legitimitatea și impactul. ONG-urile au evidențiat faptul că rapoartele și publicațiile academice ajută la furnizarea unei fundamentări științifice și juridice pentru inițiativele de mediu, în timp ce voluntarii studenți consolidează capacitatea organizațională. Acest lucru indică faptul că „măsurarea creșterii verzi” ar trebui tratată nu doar ca un exercițiu la clasă, ci și ca un instrument pentru governanța locală, responsabilitate și rezolvarea problemelor comunității.

1. Pași pentru implementarea practică (Șablon sugerat pentru lectori)

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

- **Începeți cu o încadrare bazată pe nevoi:** Definiți o întrebare de cercetare comună cu o unitate municipală sau un ONG (de exemplu: „A îmbunătățit inițiativa de colectare selectivă comportamentul de sortare în cartierul X?”).
- **Utilizați un plan de date simplu:** Ce date vor fi colectate, de către cine, când, cu ce instrumente și ce verificări de calitate vor fi aplicate?
- **Colectați dovezi mixte:** Combinați măsuri cantitative de bază (numărători, indicatori simpli) cu feedback calitativ (interviuri scurte, sondaje).
- **Analizați și vizualizați:** Utilizați tabele, calcule de bază și grafice simple pentru rezultatele cantitative; categorisiți pe teme constatările calitative.
- **Produceți un „Rezumat al Creșterii Verzi” (2–3 pagini):** Prezentați constatările cheie, limitările și recomandările fezabile într-un limbaj accesibil.
- **Asigurați vizibilitatea și continuitatea:** Partajați rezultatele printr-un canal oficial (site-ul facultății, unitatea de coordonare, platforma de legătură) și stocați-le într-o arhivă simplă pentru a construi memoria instituțională.

2. Ce trebuie măsurat (logica indicatorilor minimi):

- **Indicatori de mediu** (specifici proiectului: devierea deșeurilor, indicatori de proximitate pentru calitatea aerului, utilizarea spațiilor verzi, tipare de mobilitate).
- **Indicatori de participare** (studenți implicați, parteneri angajați, ore de voluntariat).
- **Indicatori de rezultat** (rezumate, seturi de date, infografice, prezentări publice).
- **Indicatori de monitorizare** (repetabilitate).
- **Receptivitatea părților interesate** (următorii pași identificați).

Cooperarea universitate-mediu de afaceri pentru inovare verde

Conform datelor colectate, studenții consideră educația pentru dezvoltare durabilă ca fiind importantă, deși unii au o conștientizare limitată a subiectului, ceea ce duce la o abordare superficială. Majoritatea apreciază programele universitare privind dezvoltarea durabilă, însă unii rămân indiferenți. Există, de asemenea, dorința de a învăța mai multe despre rolul ONG-urilor în acest domeniu și de a interacționa cu acestea în cadrul cursurilor. Studenții indică faptul că colaborarea cu ONG-urile ar trebui să fie practică, flexibilă, adaptată nevoilor lor și să implice beneficii atractive, cum ar fi certificate sau gadgeturi. Ideea de a obține credite ECTS pentru participarea la activitățile ONG-urilor este foarte populară, deoarece beneficiile concrete pot crește motivația de implicare.

Reprezentanții universităților au subliniat că colaborarea cu părțile interesate externe se bazează adesea pe cluburi studențești, cursuri de voluntariat, stagii de practică și unități de coordonare, dar aceste mecanisme sunt frecvent fragmentate și subutilizate. Acest lucru înseamnă că „cooperarea pentru inovare verde” ar trebui să fie ghidată de o cale clară care să lege participarea studenților de mecanismele instituționale și de nevoile părților interesate — reducând dependența de aranjamente ad-hoc, bazate pe inițiative individuale.

Din perspectiva economiei verzi, cooperarea nu este doar o responsabilitate socială; este, de asemenea, o strategie de creare a valorii locale. Reprezentanții universităților au observat că o colaborare eficientă îmbunătățește angajabilitatea, contribuie la capacitatea locală de R&D (cercetare-dezvoltare), întărește legăturile dintre universitate și comunitate și poate îmbunătăți vizibilitatea instituțională și indicatorii de calitate. Actorii locali au subliniat, de asemenea, că voluntariatul studențesc și expertiza academică pot crește semnificativ capacitatea și credibilitatea proiectelor lor.

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

1. Reducerea costurilor de tranzacție și gestionarea riscurilor:

Atât actorii locali, cât și reprezentanții universităților au identificat bariere care sunt cel mai bine înțelese ca fiind costuri de tranzacție: canale de comunicare slabe, proceduri birocratice, incertitudini juridice (participarea și siguranța studenților), întâzieri în raportare/contabilitate și povara mare a responsabilității plasată pe umerii consilierilor academici. Prin urmare, ghidul recomandă ca lectorii și instituțiile să utilizeze șabloane standardizate, roluri clare și mecanisme previzibile (stagii de practică, cursuri de voluntariat, proiecte structurate ale cluburilor) pentru a reduce incertitudinea și a spori continuitatea.

2. Îndrumări practice pentru lectori:

- **Acordați prioritate mecanismelor formale** (stagii de practică, sarcini în cadrul cursurilor de voluntariat, proiecte sprijinite de coordonatori) pentru a reduce întâzierile și dependența de rețelele personale.
- **Aplicați criterii minime pentru parteneri** (transparentă, responsabilitate, alinierea misiunii) pentru a reduce riscurile de încredere și de reputație.
- **Utilizați colaborări de tip pilot** pentru partenerii noi înainte de a extinde activitățile.
- **Recunoașteți participarea studenților** prin certificate, rezultate legate de credite ECTS (acolo unde este posibil) și documentația de tip „supliment descriptiv social” (social transcript) pentru a răspunde modelelor de motivație ale studenților.

Antreprenoriat verde local

Incubatoarele studențești pot organiza cu succes evenimente de prezentare (pitch) cu investitori verzi locali, definind mai întâi clar scopul și obiectivul evenimentului, cum ar fi sprijinirea inovării climatice, soluțiile pentru economia circulară sau mobilitatea durabilă. Incubatorul ar trebui să identifice și să invite investitori, fonduri de impact, reprezentanți municipali și lideri de afaceri verzi ale căror Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

interese se aliniaza cu proiectele conduse de studenti, stabilind totodata criteriile clare pentru echipele participante si oferindu-le indrumari cu privire la asteptarile investitorilor. Planificarea timpurie este esentiala si ar trebui sa includa alegerea unei locatii accesibile, stabilirea unui calendar realist, promovarea evenimentului prin universitati si retele locale si asigurarea faptului ca studentii primesc mentorat sau formare pentru prezentare in avans, astfel incat sa isi poata prezenta ideile cu incredere si claritate.

In timpul si dupa evenimentul de pitch, incubatorul ar trebui sa creeze un mediu care sa incurajeze dialogul constructiv si colaborarea pe termen lung, nu doar competitia. Aceasta include structurarea agendei pentru a permite timp pentru prezentari, feedback si networking, precum si utilizarea unor criterii de evaluare transparente, axate pe impact, fezabilitate si scalabilitate. Dupa eveniment, monitorizarea (follow-up) este cruciala: studentii ar trebui sa primeasca feedback scris, prezentari catre investitorii interesati si informatii despre pasii urmasori, cum ar fi proiecte pilot, programe de accelerare sau oportunitati de finantare. Prin mentinerea relatiilor atat cu investitorii, cat si cu echipele de studenti, incubatorul poate transforma un singur eveniment de pitch intr-o platforma continua pentru inovarea verde si impactul sustenabilitatii locale.

Grupurile de tip focus grup sugereaza ca activitatile de antreprenoriat pot servi nevoilor mai largi de sustenabilitate locala atunci cand sunt concepute ca platforme multi-actor. ONG-urile locale si-au exprimat interesul puternic pentru proiecte comune care sa abordeze problemele de mediu locale, dar au evidentiat, de asemenea, constrangerile financiare si logistice. Studentii au solicitat proiecte practice care sa rezolve probleme locale vizibile. Reprezentantii universitatilor au subliniat importanta proiectarii bazate pe nevoi si a monitorizarii sistematice pentru a evita evenimentele izolate.

Prin urmare, evenimentele de pitch pot fi extinse pentru a include nu doar idei de start-up, ci si solutii verzi bazate pe comunitate, co-dezvoltate cu municipalitatile si ONG-urile. De exemplu, municipalitatile/ONG-urile pot furniza „rezumate ale problemelor” (de exemplu, prevenirea risipei, campanii de constientizare, sustenabilitatea campusului, biodiversitatea locala, bunastarea

animalelor, recuperarea post-dezastru), iar echipele de studenți pot propune soluții fezabile, parteneriate și planuri de implementare.

1. Vizibilitatea și încrederea ca parte a proiectării:

Studenții au identificat constant promovarea insuficientă ca fiind o barieră majoră. În consecință, evenimentele de pitch ar trebui să integreze un plan de comunicare: promovare înainte de eveniment prin canalele oficiale ale universității și rețelele sociale, puncte de intrare clare pentru nou-veniți și partajarea rezultatelor după eveniment. Stimulentele tangibile (certIFICATE, recunoaștere, participare legată de credite ECTS acolo unde este posibil) se aliniază cu motivațiile studenților și sporesc angajamentul susținut.

2. Șablon pentru monitorizare și continuitate:

- Feedback scris către echipe în termen de două săptămâni.
- O întâlnire de monitorizare cu părțile interesate interesate.
- Un instrument simplu de urmărire a proiectului (parteneri, pași următori, calendar).
- O persoană de contact desemnată (legătură/coordinator).
- O „notă de impact” publică care să rezume rezultatele și concluziile.

Orientări didactice: Activități obligatorii și opționale

1. Integrarea Economiei Verzi în predare

- **Concepte de bază cu relevanță locală**

Predați economia verde ca proces de luare a deciziilor în condiții de resurse limitate (bunuri publice, externalități, stimulente, echitate), mai degrabă decât doar ca formă de conștientizare.

- **Ancorarea în studii de caz locale**

Utilizați cazuri locale scurte (Munții Kaz, sistemele municipale de deșeuri, poluarea aerului în Biga, sustenabilitatea campusului).

- **Legături între module**

Conectați modulul Economie Verde cu finanțarea verde (bugetare și stimulente), dezvoltarea urbană (mobilitate) și sectorul agroalimentar (deșeuri), astfel încât acest modul să devină o fundație pentru întregul ghid.

2. Activități obligatorii

- **Laborator de decizie în Economia Verde (Simularea compromisurilor)**

Studentii alocă resurse limitate între priorități de sustenabilitate concurente și justifică compromisurile în fața colegilor și a părților interesate invitate.

- **Rezumat de Economie Verde Locală (2–3 pagini)**

Echipele de studenți elaborează un rezumat care combină expunerea unei probleme locale, date de bază, cartografierea părților interesate și opțiuni fezabile.

- **Sarcina: Date privind Creșterea Verde**

Studentii colectează și analizează date reale dintr-un micro-proiect municipal/din campus și elaborează grafice și interpretări simple.

3. Activități opționale

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

- **Studiu de co-creare Universitate–ONG**

Studentii co-proiectează campanii, propuneri de proiecte, bugete simple și materiale destinate cetățenilor, împreună cu ONG-urile.

- **Participarea la „Living Labs” (Laboratoare vii)**

Studentii se alătură inginerilor/urbaștilor municipali pentru proiecte pilot (prevenirea risipei, sondaje de mobilitate, puncte de reciclare).

- **Mini-conferință sau forum public condus de studenți**

Studentii organizează un eveniment și elaborează un raport de sinteză cu acțiuni de monitorizare.

4. Crearea unei participări previzibile și de încredere

- **Protocol de vizibilitate**

Fiecare activitate ar trebui să includă un scurt plan de promovare (canale oficiale + rețele sociale + puncte clare de intrare pentru nou-veniți).

- **Selecția partenerilor și încrederea**

Aplicați criteriile minime (transparență, responsabilitate, alinierea misiunii) și colaborarea de tip pilot pentru partenerii noi.

- **Partajarea riscurilor și a responsabilităților**

Utilizați proceduri standardizate de consimțământ/siguranță, șabloane și modele de co-consiliere pentru a reduce povara responsabilității asupra cadrelor didactice.

Plan de acțiune pentru lectori

1. Pe termen scurt

- Integrarea a 1–2 studii de caz de economie verde locală în cursurile existente.
- Desfășurarea unei simulări de tip Laborator de Decizie (Decision Lab).

- Implementarea pilot a Sarcinii: Date privind Creșterea Verde, folosind un micro-proiect din campus/comunitate.
- Găzduirea unei sesiuni cu părțile interesate (reprezentant ONG/municipalitate în calitate de comentator).
- Publicarea rezultatelor prin canale oficiale pentru a aborda problema vizibilității scăzute.

2. Pe termen mediu

- Instituționalizarea Rezumatului de Economie Verde Locală ca sarcină de curs recurentă.
- Constituirea unui grup restrâns de parteneri de încredere, cu criterii clare și un punct de contact unic.
- Corelarea explicită a cursurilor de voluntariat și a stagiilor de practică cu rezultatele Economiei Verzi și cu șabloanele de raportare.
- Crearea unei rutine de raportare de bază și a unei arhive pentru a preveni pierderea memoriei instituționale.

3. Pe termen lung

- Înființarea unei platforme de colaborare universitate–actori locali (birou de legătură + portal online).
- Dezvoltarea de micro-certificări/certificate în Luarea Deciziilor în Economia Verde și Alfabetizarea Datelor Locale.
- Extinderea laboratoarelor vii (living labs) și a studiourilor de co-creare în formate multi-semestriale, cu un impact comunitar măsurabil.

Bariere și atenuarea practică a acestora

- **Vizibilitate redusă / promovare slabă**

Desemnați un responsabil de comunicare în fiecare echipă; publicați prin canalele oficiale; utilizați seturi de instrumente pentru rețelele sociale (social media toolkits).

- **Incertitudine birocratică/juridică**

Utilizați șabloane standard pentru consimțământ, deplasări și siguranță; clarificați procedurile de participare încă de la început.

- **Lipsuri în finanțarea logistică**

Micro-bugete pentru transport; sponsorizări locale; începeți cu locații pilot din apropiere.

- **Lipsa de încredere și nepotrivirea partenerilor**

Aplicați criteriile minime pentru parteneri + abordarea de tip „pilot mai întâi”.

- **Povara responsabilității academice**

Co-consiliere, utilizarea șabloanelor standard, domeniu de aplicare limitat per semestru și modele de supraveghere partajată.

Rezultate așteptate și indicatori

1. Rezultate așteptate (exemple):

- **Rezumate de Economie Verde Locală** (documente de tip politică publică).
- **Seturi de date privind Creșterea Verde** și tablouri de bord (dashboards) simple.
- **Infografice/afișe/videoclipuri (reels)** destinate publicului (rezultate pentru conștientizare).
- **Rezumate ale evenimentelor** și note de feedback de la părțile interesate.
- **Note de reflecție ale studenților** (responsabilizarea individuală pentru învățare).

2. Indicatori minimi:

- Numărul de studenți participanți; numărul de ore contribuite.
- Numărul/tipul de parteneri implicați (ONG-uri, unități municipale, companii).

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

- Numărul de rezultate produse (rezumate, seturi de date, campanii).
- Dovezi ale acțiunilor de monitorizare (următoarele întâlniri, planuri pilot, interes de adoptare).
- Dezvoltarea competențelor studenților (încrederea auto-raportată, lucrul în echipă, comunicarea).

Modulul Economia Verde subliniază rolul lectorilor ca facilitatori ai învățării angajate și al universităților ca hub-uri de transformare locală. Prin integrarea principiilor economiei verzi în predare, implementarea activităților practice obligatorii și opționale și reducerea barierelor de colaborare prin mecanisme clare și rutine de raportare, universitățile pot transforma conștientizarea studenților în impact local susținut. Această abordare răspunde direct nevoilor exprimate de studenți și de actorii locali: o cale credibilă, bazată pe dovezi, pentru modelarea SGD (Dezvoltării Verzi Durabile) în ecosistemul local.

FINANȚARE VERDE
DURABILĂ ȘI
RESPONSABILITATE
SOCIALĂ

Responsabilitatea socială corporativă și etica mediului

Responsabilitatea Socială Corporativă (CSR) și Etica Mediului devin tot mai centrale în educația de afaceri și în misiunea mai largă a universităților ca instituții responsabile social. Constatările grupurilor de tip focus grup cu reprezentanții universităților, actorii locali și studenții (Proiectul EcoUnity, 2024–25)

evidențiază atât oportunități, cât și provocări: studenții apreciază învățarea practică și doresc o integrare mai profundă a sustenabilității în curricula; actorii locali salută colaborarea, dar solicită parteneriate mai structurate; iar universitățile recunosc beneficiile implicării, dar operează adesea prin inițiative fragmentate.

Acest Ghid de Acțiune traduce aceste perspective în recomandări practice pentru lectorii care doresc să pregătească studenții ca viitori decidenți în finanțe sustenabile, management responsabil și angajament comunitar.

1. Constatări cheie ale grupurilor de tip focus grup

a) Studenții (FGI, 2024)

- Conștientizare scăzută a inițiativelor de sustenabilitate ale universității; dorință pentru o mai bună integrare în curricula.
- Interes puternic pentru stagii de practică, colaborarea cu ONG-uri și învățarea bazată pe proiecte.
- Accent pe activități practice care fac legătura între teorie și impactul social și de mediu real.

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

Imaginea 3. O ilustrare simbolică referitoare la responsabilitatea socială corporativă

b) Actorii locali (FGI, 2025)

- ONG-urile și municipalitățile servesc adesea drept gazde pentru practica studenților, oferind experiență reală în CSR și angajament de mediu.
- Colaborarea oferă beneficii reciproce: studenții dobândesc competențe, iar ONG-urile câștigă expertiză și capacitate.
- Bariere: cooperare ad-hoc, lipsa cadrelor instituționale, continuitate limitată în implicarea studenților.
- Viitor dorit: parteneriate structurate, modele de tip „service-learning”, stagii pe mai multe semestre și curricula co-proiectată.

c) Reprezentantii universității (FGI, 2025)

- Există o gamă largă de colaborări de succes (proiecte UE, inițiative comunitare, platforma RIMAP).
- Beneficii: angajabilitate, îmbogățirea curriculei, cercetare interdisciplinară și relevanță societală.
- Bariere: inițiative fragmentate, lipsa mecanismelor instituționale, complexitate reglementară.
- Priorități viitoare: economie verde, orașe sănătoase și agricultură verde; mai puțin accent pe orașe inteligente și finanțe sustenabile.

2. Orientările didactice pentru CSR și Etica Mediului, conform rezultatelor focus grupurilor, pot fi observate în următoarele domenii principale de predare:

a) Integrarea sustenabilității în predare

- **Componente obligatorii:** Introduceți CSR și etica mediului ca subiecte de bază în cursurile de afaceri și finanțe. Utilizați studii de caz despre investițiile ESG, economia regenerativă și economia circulară.

- **Module opționale:** Oferiți ateliere aplicate sau proiecte cu ONG-uri, municipalități sau companii pe teme de sustenabilitate.
- **Integrare interdisciplinară:** Legați sustenabilitatea de contabilitate, finanțe, marketing și politici publice pentru a evita tratarea acesteia ca pe un domeniu izolat.

b) Activități practice, centrate pe student

- **Simulări de luare a deciziilor:** Exerciții de tip joc de rol în care studenții acționează ca manageri care fac compromisuri etice.
- **Audituri de sustenabilitate:** Desemnați studenții să evalueze și să raporteze practicile de CSR ale organizațiilor partenere.
- **Service-learning:** Combinați cursurile cu voluntariatul sau proiectele comunitare.
- **Proiecte opționale de tip „living lab”:** Studenții co-creează soluții cu municipalitățile sau ONG-urile pe probleme reale.

c) Stimularea inițiativei studenților

- Încurajați studenții să își proiecteze propriile inițiative de CSR.
- Utilizați jurnale de reflecție și discuții între colegi pentru a dezvolta conștiința etică.
- Poziționați studenții ca decidenți, mai degrabă decât ca învățăței pasivi.

3. Următorul pas crucial este construirea colaborării cu actorii locali prin:

- **Parteneriate structurate:** Dezvoltarea de Memorandumuri de Înțelegere cu ONG-uri și municipalități.
- **Lectori invitați și mentori:** Invitați practicieni pentru a oferi perspective asupra finanțelor sustenabile sau advocacy-ului în ONG-uri.

- **Proiecte comune de cercetare și acțiune:** Implicați studenții în cercetare aplicată care fundamentează strategiile locale.
- **Stagii de practică multi-semestriale:** Implicați studenții în proiecte pe termen lung ale ONG-urilor sau municipalităților.
- **Co-proiectarea curriculei:** Colaborați cu ONG-urile pentru a concepe cursuri opționale despre angajament civic, activism de mediu sau inovare.

4. Planul de acțiune pentru lectori poate fi prezentat pe perioade de timp, după cum urmează:

a) Pe termen scurt (semestrul următor)

- Introduceți studii de caz CSR și dileme etice în cursurile existente.
- Organizați 1–2 prelegeri invitate cu reprezentanți ai ONG-urilor locale sau ai mediului de afaceri.
- Implementați simulări de luare a deciziilor la clasă, în regim pilot.

b) Pe termen mediu (1–2 ani)

- Stabiliți sarcini obligatorii de tip service-learning pentru cursurile selectate.
- Oferiți module opționale cu colaborare practică cu ONG-uri/municipalități.
- Dezvoltați audituri și rapoarte de sustenabilitate conduse de studenți asupra organizațiilor partenere.
- Creați rețele de mentorat care să conecteze studenții cu practicienii.

c) Pe termen lung (3+ ani)

- Instituționalizați parteneriatele cu ONG-urile și municipalitățile prin acorduri formale.
- Co-dezvoltați curricule interdisciplinare și micro-certificări în CSR, finanțe ESG și etica mediului.

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

- Construiți un model de tip „living lab” la nivelul întregii universități pentru soluții de sustenabilitate.
- Promovați rolurile de advocacy ale studenților în modelarea politicilor locale de sustenabilitate.

Ghidul de acțiune în această parte de CSR și Etică a mediului subliniază rolul lectorilor ca facilitatori ai unei învățări angajate și etice. Prin integrarea CSR și a eticii mediului în predare, oferirea de activități practice obligatorii și opționale și colaborarea strânsă cu actorii locali, lectorii pot transforma studenții în decidenți activi. Procedând astfel, universitățile depășesc teoria pentru a stimula impactul în lumea reală — pregătind absolvenții să conducă în finanțe sustenabile, management responsabil și inovare conștientă social.

Instituții publice și bugetarea verde

Instituțiile publice, prin procesele lor bugetare, au o influență decisivă asupra sustenabilității căilor de dezvoltare. Bugetarea verde este un instrument care integrează considerentele de mediu în finanțele publice, asigurându-se că resursele publice sunt utilizate pentru a promova sustenabilitatea ecologică, reziliența și bunăstarea socială. În acest proces, organizațiile non-guvernamentale (ONG-uri) acționează ca parteneri critici: acestea sporesc gradul de conștientizare, oferă expertiză privind nevoile locale și trag la răspundere instituțiile pentru implementarea obiectivelor de sustenabilitate. Colaborarea dintre instituțiile publice, ONG-uri și universități creează, prin urmare, un cadru solid pentru integrarea priorităților verzi atât în politici, cât și în practică.

Pentru studenții de la economie și management, acest subiect oferă o oportunitate valoroasă de a conecta cunoștințele teoretice cu provocările practice ale comunității. Pentru a proiecta activități didactice eficiente, ne-am bazat pe perspectivele grupurilor de tip focus grup desfășurate în cadrul proiectului Ecounity în perioada 2024 și 2025. Scopul acestora a fost de a obține o înțelegere mai

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

profundă a perspectivelor studenților, administrației universitare și părților interesate locale cu privire la practicile, oportunitățile și barierele în calea colaborării dintre universitate și comunitatea locală în domeniul dezvoltării verzi durabile. Studenții au evidențiat mai multe bariere: lipsa informațiilor despre ONG-uri și inițiativele instituționale, timpul limitat din cauza echilibrului dintre muncă și studii și implicarea practică insuficientă în timpul cursurilor. În același timp, aceștia și-au exprimat dorința puternică pentru mai multă învățare bazată pe proiecte, studii de caz din viața reală și colaborare cu actorii locali. Ei preferă sarcinile interactive în locul seminarelor tradiționale și văd valoare în activitățile care dezvoltă competențe transversale (soft skills), precum lucrul în echipă, comunicarea și gândirea critică.

Ca răspuns la perspectivele colectate, activitățile obligatorii și opționale propuse sunt concepute pentru a implica activ studenții în concordanță cu nevoile lor exprimate. Poziționându-i ca decidenți și conectându-i cu instituțiile publice, ONG-urile și părțile interesate locale, activitățile vizează transformarea învățării în experiență practică. Această abordare reflectă dorința studenților pentru forme de educație mai practice, interactive și orientate către comunitate.

Reflectând nevoile exprimate de studenți, următoarele activități oferă exemple de modalități de implicare obligatorii și opționale:

1. Activități obligatorii

a) Exercițiu de simulare a bugetării verzi

Răspunzând dorinței studenților pentru sarcini practice de rezolvare a problemelor, această activitate simulează pregătirea unui buget municipal cu obiective de sustenabilitate. Studenții alocă resurse limitate între nevoi concurente (transport, deșeuri, energie regenerabilă, servicii sociale), negociază compromisuri și își prezintă bugetul propus colegilor și părților interesate locale invitate. Aceasta răspunde direct solicitării lor de „învățare prin acțiune” în locul seminarelor tradiționale.

b) Studiu de caz al instituțiilor publice locale

Studenții analizează bugetul unei instituții publice alese (municipalitate, utilitate publică, instituție culturală) și evaluează modul în care principiile de sustenabilitate sunt integrate sau neglijate.

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

Bazându-se pe feedback-ul studenților, conform căruia exemplele din lumea reală sunt mai memorabile decât teoria, această sarcină conectează învățarea la clasă cu comunitatea locală. Echipele pregătesc rezumate de politici (policy briefs) cu recomandări pentru o integrare mai eficientă a bugetării verzi.

c) Atelier de dialog cu părțile interesate

Reflectând accentul pus de studenți pe interacțiune și dezvoltarea competențelor soft, acest atelier reunește reprezentanți ai administrației locale, ONG-uri și grupuri comunitare. Studenții acționează ca „consilieri de politici” care propun măsuri de buget verde, își susțin alegerile și exersează negocierea. Aceasta abordează nevoia identificată de a consolida comunicarea, lucrul în echipă și gândirea critică.

2. Activități opționale

a) Proiect de colaborare cu ONG-uri

Studenții au remarcat că adesea le lipsesc cunoștințele despre ONG-uri, deși recunosc valoarea cooperării. În această activitate, ei fac parteneriat cu un ONG local pentru a pregăti cereri de finanțare, evaluări de impact sau strategii de comunicare legate de finanțarea publică. Aceasta construiește rețele și îi expune pe studenți la provocări comunitare autentice.

b) Auditul verde al campusului sau al comunității

Răspunzând preocupării studenților că sustenabilitatea ar trebui să fie vizibilă și tangibilă, echipe de voluntari efectuează audituri ale practicilor universitare sau municipale (colectare selectivă, eficiență energetică, achiziții). Ulterior, aceștia sugerează „linii de buget verde” pentru a sprijini îmbunătățirile.

c) Proiectarea campaniilor de conștientizare

Deoarece studenții au subliniat influența rețelelor sociale și a comunicării asupra generației lor, această activitate îi invită să conceapă campanii care explică bugetarea verde și cheltuielile durabile colegilor și cetățenilor. Rezultatele pot include infografice, videoclipuri (reels) sau afișe, cele mai bune campanii fiind diseminate prin canalele facultății și ale comunității.

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

d) Mini-conferință condusă de studenți

Pentru studenții foarte motivați, organizarea unei conferințe de o zi cu experți din domeniul finanțelor publice, ONG-uri și administrația locală oferă o platformă pentru a conecta teoria cu practica. Această activitate reflectă interesul lor pentru contactul direct cu practicienii și oferă experiență de leadership.

Activitățile obligatorii și opționale propuse arată că dezvoltarea verde durabilă poate fi predată eficient atunci când studenții sunt plasați în roluri active, de luare a deciziilor. Aceste activități pot fi integrate în formatele de predare existente: de exemplu, sarcinile obligatorii, cum ar fi simulările de buget verde sau studiile de caz instituționale, pot fi desfășurate ca teme de seminar structurate, în timp ce dialogurile cu părțile interesate pot fi organizate ca parte a sesiunilor cu lectori invitați. Activitățile opționale, cum ar fi auditurile verzi ale campusului sau proiectele de colaborare cu ONG-uri, pot fi oferite ca lucru în grup bazat pe proiecte sau ateliere extracurriculare pentru studenții motivați. Cu îndrumarea cadrelor didactice și cooperarea continuă cu ONG-urile și instituțiile publice, aceste abordări asigură faptul că studenții dobândesc abilități practice, contribuind în același timp cu o valoare vizibilă comunităților lor locale și avansând dezvoltarea socială și verde.

Obligațiuni verzi și investiții durabile

Obligațiunile verzi și investițiile durabile sunt instrumente practice prin care studenții pot învăța cum finanțele susțin schimbarea ecologică și socială. În cadrul EcoUnity, acestea sunt utilizate ca instrumente de învățare care permit echipelor de studenți să simuleze campanii locale de obligațiuni verzi, cu aportul părților interesate, cum ar fi municipalitățile, ONG-urile, companiile și cetățenii. Scopul este de a conecta finanțele cu responsabilitatea și de a poziționa studenții ca decidenți activi.

Grupurile de tip focus grup au arătat că studenții sunt motivați de sarcini practice și creative, fiind în același timp conștienți de barierele reale. Aceștia au subliniat că produsele și soluțiile durabile sunt adesea mai scumpe și, prin urmare, mai greu de accesat. De asemenea, și-au exprimat îndoieli cu privire la credibilitatea companiilor care uneori folosesc sustenabilitatea doar ca instrument de marketing sau chiar practică „greenwashing-ul”, în timp ce ONG-urile au fost adesea văzute ca fiind mai demne de încredere, dar mai slabe din punct de vedere financiar. Mulți studenți au declarat că preferă învățarea prin proiecte în locul prelegerilor repetitive. Acest lucru face ca simulările de obligațiuni să fie o metodă ideală pentru a le satisface nevoile.

În aceste simulări, echipele de studenți creează pas cu pas o campanie completă pentru o obligațiune verde locală. Aceștia sunt îndrumați să:

- identifice un proiect concret care ar aduce beneficii comunității, cum ar fi instalații de energie regenerabilă, îmbunătățiri ale transportului public, agricultură durabilă sau eco-turism;
- formeze grupuri mixte în care fiecare student joacă un rol (emitent, evaluator ONG, investitor, reprezentant al cetățenilor);
- proiecteze structura financiară a obligațiunii, inclusiv dimensiunea, scadența, rata dobânzii și utilizarea veniturilor;
- pregătească materiale de comunicare, cum ar fi prezentări, broșuri de campanie și informări pentru investitori;

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

- organizeze un „roadshow” simulat în care prezintă proiectul părților interesate și răspund la întrebări critice;
- includă aportul părților interesate pentru a rafina proiectul, de exemplu feedback de la ONG-uri privind credibilitatea ecologică sau de la municipalități privind fezabilitatea bugetară;
- măsoare rezultatele așteptate, cum ar fi reducerea emisiilor, economiile de energie sau crearea de locuri de muncă locale;
- raporteze transparent riscurile, costurile și beneficiile pe termen lung pentru a asigura responsabilitatea.

Prin acest proces, studenții exersează competențe transversale (soft skills) pe care ei înșiși le-au considerat esențiale: lucrul în echipă, comunicarea, rezolvarea problemelor, gândirea critică și creativitatea. Activitatea necesită negociere, susținerea pozițiilor și găsirea unor compromisuri între interese diferite. De asemenea, îi încurajează să reflecteze asupra dilemelor etice, de exemplu dacă să susțină un proiect cu risc scăzut și impact limitat sau un proiect cu risc ridicat, dar cu rezultate potențial transformatoare.

Pentru a extinde domeniul de aplicare, studenții pot explora și alte modele de finanțare durabilă, cum ar fi investițiile de impact, finanțarea mixtă (blended finance) sau crowdfunding-ul. Cu toate acestea, exercițiul central rămâne simularea obligațiunilor verzi, deoarece oferă o modalitate structurată și realistă de a echilibra finanțele cu sustenabilitatea.

Orientările didactice pentru susținerea acestor simulări includ:

- începerea cu o scurtă introducere în mecanismele obligațiunilor verzi și în principiile transparenței și responsabilității (ex. taxonomia UE, Principiile Obligațiunilor Verzi);
- asigurarea participării fiecărui student în cel puțin un rol, în timp ce sarcinile opționale pot permite explorarea mai profundă a domeniilor alese;

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

- invitarea unor părți interesate (reprezentanți ai ONG-urilor, oficiali municipali, antreprenori locali) pentru a acționa ca evaluatori externi sau mentori;
- simularea barierelor, cum ar fi costurile ridicate sau riscurile de greenwashing, și provocarea studenților să răspundă cu soluții concrete;
- solicitarea atât a prezentărilor de grup, cât și a reflecțiilor individuale pentru a asigura responsabilitatea;
- corelarea proiectelor cu contextul local, de exemplu prin proiectarea de obligațiuni pentru oraș, campusul universitar sau inițiative regionale;
- utilizarea evaluării reciproce (peer review), astfel încât studenții să își evalueze reciproc campaniile, învățând din abordări diferite;
- concluzionarea cu o sesiune în care studenții reflectă asupra modului în care finanțele pot fi atât un risc, cât și o oportunitate pentru sustenabilitate.

Exercițiul de simulare le arată studenților că finanțele nu sunt neutre. Deciziile lor în structurarea și promovarea unei obligațiuni verzi determină dacă capitalul susține o schimbare ecologică și socială reală sau este irosit pe gesturi simbolice. Practicând acest proces, ei învață cum să conecteze logica financiară cu nevoile comunității și prioritățile de mediu.

Scopul final este de a-i responsabiliza pe studenți să se vadă pe ei înșiși ca decidenți financiari. Aceștia experimentează cum să proiecteze o investiție durabilă, să o susțină în fața unui public critic și să integreze aportul părților interesate în rezultatele finale. Pentru universități, acest model reprezintă o modalitate de a pregăti absolvenți care înțeleg atât finanțele, cât și sustenabilitatea, și care pot conduce viitoare campanii de investiții verzi în viața lor profesională și civică.

Mecanisme de finanțare pentru proiecte verzi locale

Proiectele verzi locale, de la grădinile comunitare și eforturile de reciclare până la facilitățile demonstrative de energie regenerabilă și campaniile de educație ecologică, sunt instrumente vitale pentru răspunsul la nivel local în ceea ce privește sustenabilitatea mediului. Totuși, implementarea lor este frecvent împiedicată de o singură provocare: asigurarea unei finanțări durabile. Universitățile, ONG-urile și actorii locali recunosc tot mai mult beneficiile implicării studenților atât în conceperea, cât și în finanțarea unor astfel de activități. Dovezile provenite din grupurile de tip focus grup cu studenții și din chestionarele aplicate în timpul proiectului ECOUNITY oferă recomandări valoroase pentru proiectarea viitoarelor modele de finanțare. Aceste dovezi sugerează că studenții nu sunt doar preocupați de mediu, ci sunt și puternic motivați să joace roluri active în proiectarea campaniilor de strângere de fonduri și să acționeze ca decidenți atunci când resursele sunt alocate.

Interviurile cu studenții dezvăluie o serie de teme comune. Studenții participă pe scară largă la comportamente durabile la scară mică în viața de zi cu zi (de exemplu, reciclarea, reducerea risipei alimentare, utilizarea transportului public), dar percep barierele structurale în calea unei acțiuni intensificate. Mulți studenți au raportat contradicția conform căreia produsele și serviciile prietenoase cu mediul tind să fie mai scumpe, ceea ce le face mai puțin accesibile și susține consumul nesustenabil. „Fast fashion”-ul și consumerismul au fost percepute ca probleme majore, studenții recunoscând vinovăția generației lor, dar dezvăluind și dorința de a-și schimba comportamentul atunci când li se oferă alternative mai ieftine. Această conștientizare le definește opinia despre finanțarea inițiativelor verzi locale: aceștia preferă transparența, accesibilitatea și opțiunile care renunță la brandurile „verzi” scumpe.

Când au fost întrebați despre funcțiile ONG-urilor și ale companiilor, studenții au avut opinii împărțite. ONG-urile au fost în general văzute ca fiind mai autentice și axate pe scop, pe care se poate conta pentru a face binele public fără intenția de profit. În același timp, studenții știau că ONG-urile nu au resurse sau vizibilitate, în timp ce companiile au putere economică, dar sunt susceptibile de „greenwashing”. Această tensiune creează necesitatea unor soluții hibride: colaborări în care ONG-urile aduc expertiză și legitimitate, firmele oferă fonduri, iar studenții aduc creativitate, abilități de

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

comunicare și cunoștințe locale. Studenții au subliniat în special că ONG-urile ar trebui să devină mai vizibile în campusuri, deoarece tinerii sunt viitorii custozii ai ideilor de sustenabilitate și ar beneficia de pe urma învățării din implementarea reală. Parteneriatul student-ONG devine astfel o stradă cu două sensuri: ONG-urilor li se oferă aport creativ și posibili voluntari, în timp ce studenților li se oferă competențe transversale, experiență de muncă și mai multă putere de decizie.

În ceea ce privește aranjamentele de finanțare, au fost discutate diferite modele care par deosebit de bine potrivite pentru atelierile de co-creare student-ONG. Fondurile publice rămân sursa centrală, sub formă de granturi municipale, fonduri structurale ale UE și programe naționale de tranziție verde. Totuși, studenții au raportat că sofisticarea administrativă asociată cu astfel de fonduri descurajează ONG-urile mai mici să depună cereri. În astfel de cazuri, studenții pot asista ONG-urile contribuind la scrierea propunerilor, colectarea datelor sau bugetare. Donațiile din sectorul privat prin programe de CSR, sponsorizări sau parteneriate locale au fost de asemenea considerate relevante, studenții avertizând împotriva „tokenismului” verde superficial. Devenind evaluatori critici, studenții pot ajuta ONG-urile să creeze parteneriate care nu funcționează doar în scopuri de marketing, ci produc impacturi concrete asupra mediului. Modelele hibride, cum ar fi obligațiunile comunitare, împrumuturile cooperatiste sau bugetarea participativă, au fost deosebit de atractive pentru concepția studenților despre justiție și echitate. De asemenea, „crowdfunding-ul” digital a fost văzut ca un mijloc viabil și prietenos pentru studenți: sume mici de bani pot fi mobilizate de la grupuri mari, mai ales dacă studenții sunt responsabili pentru conceperea unor campanii de promovare inovatoare. Printre elementele cheie ale acestei abordări se numără utilizarea atelierelor de co-creare, unde studenții colaborează direct cu ONG-urile pentru a crea campanii de strângere de fonduri pentru proiecte reale sau imaginare. Studenții sunt plasați în rolul de decident în acest tip de atelier: primesc resurse limitate și li se cere să le aloce între proiecte concurente, să își justifice alegerile și să analizeze compromisurile. Acest proces experiențial oglindește luarea deciziilor reale și îmbunătățește gândirea critică, negocierea și abilitățile de rezolvare a problemelor. Mai mult, acesta oferă ONG-urilor perspective proaspete asupra atitudinilor tinerilor față de credibilitatea, transparența și eficacitatea apelurilor de strângere de fonduri.

Atelierile pot fi completate cu o secvență de exerciții practice care încearcă să ofere o expunere obligatorie și voluntară. Activitățile obligatorii pot implica sesiuni inițiale despre finanțarea ONG-urilor finanțate de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

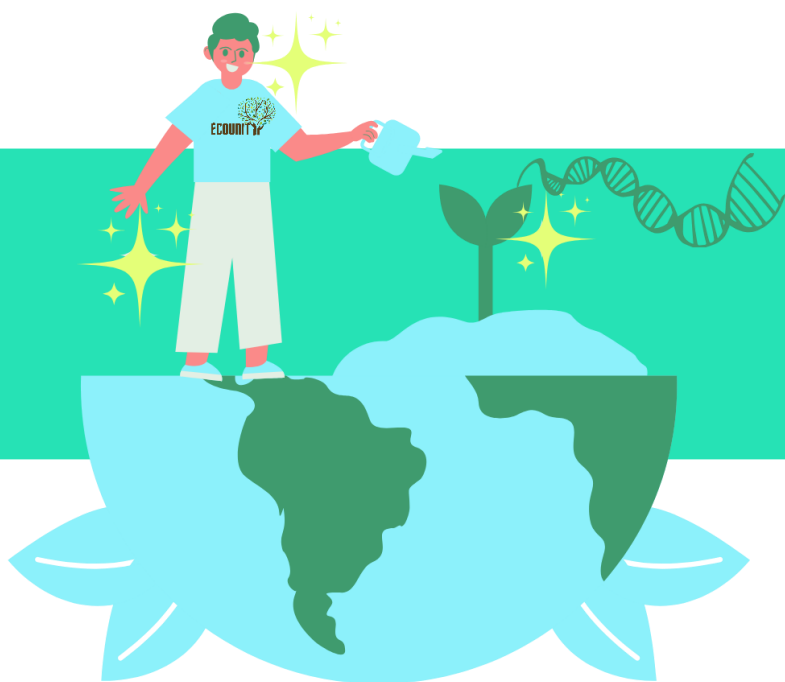
urilor, analiza studiilor de caz ale inițiativelor verzi locale de succes și exerciții de grup pentru construirea unui plan simplu de strângere de fonduri. Activitățile opționale pot varia de la simulări de crowdfunding în care studenții proiectează campanii, până la sarcini creative, cum ar fi realizarea unor videoclipuri de conștientizare sau compunerea strategiilor de social media pentru ONG-uri. Un alt flux opțional poate fi reprezentat de exercițiile de bugetare participativă în care studenții dezbat și determină împreună modul în care sunt cheltuite fondurile pentru proiecte simulate sau reale. Prin combinarea activităților deschise și structurate, studenții cu interese și abilități diferite se pot implica util în propriul ritm, atingând totuși rezultatele esențiale ale învățării.

O mare valoare adăugată a acestei abordări centrate pe student este dezvoltarea competențelor transversale (soft skills). În timpul interviurilor de grup, membrii au numit constant comunicarea, lucrul în echipă, empatia, abilitățile organizaționale și gândirea critică drept competențe pe care doresc să le dezvolte. Lucrând cu ONG-urile la probleme de finanțare, studenții învață cum să își articuleze gândurile, să asculte perspective diverse și să negocieze soluții în condiții care oglindesc mediile profesionale reale. Între timp, ONG-urile profită de creativitatea și alfabetizarea digitală a studenților, în special acolo unde abilități precum campaniile pe rețelele sociale sunt cruciale pentru strângerea de fonduri în ziua de azi. Universitățile joacă, așadar, rolul de facilitator, oferind cadrul instituțional și consilierea academică pentru a se asigura că aceste colaborări sunt fructuoase.

Recomandările de politici rezultate din acest exercițiu sunt clare. În primul rând, atelierele de co-creare trebuie incluse în curricula universitară, astfel încât studenții să fie expuși la finanțarea ONG-urilor și planificarea proiectelor. În al doilea rând, mecanismele de finanțare trebuie diversificate, studenții fiind implicați activ în deciderea modelelor hibride și comunitare sensibile la valorile lor de transparență și incluziune. În al treilea rând, învățarea experiențială nu ar trebui doar să simuleze probleme reale, ci să și conecteze studenții cu proiecte verzi locale aflate în desfășurare, unde eforturile lor au un impact real. În cele din urmă, ONG-urile și mediul de afaceri ar trebui să înțeleagă valoarea investiției în parteneriatele cu studenții: dincolo de câștigul financiar, o astfel de colaborare construiește o capacitate durabilă pentru dezvoltarea sustenabilă și formează o generație de cetățeni care pot conduce tranziția verde.

În concluzie, viitorul finanțării proiectelor verzi locale constă în combinarea inovației financiare cu tineretul. Studenții sunt dornici să devină decidenți, cu condiția să li se ofere instrumentele, influența Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

și încrederea necesară pentru a-și lăsa amprenta. Prin încorporarea atelierelor de co-creare, a exercițiilor practice și a proceselor de finanțare deschisă în alianțele universitate-ONG, nu doar că asigurăm resurse pentru proiectele locale de sustenabilitate, dar încurajăm și tinerii să devină participanți activi în modelarea viitorului verde al comunităților lor.

MEDIU VERDE ȘI SECTORUL AGROALIMENTAR

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

Educația ecologică și politicile publice legate de sectorul agroalimentar

Sondajul și grupul de discuții (focus grup) au dezvăluit faptul că studenții facultăților de economie percep educația ecologică din universitate ca fiind insuficient integrată în învățarea practică și în cooperarea externă. Cooperarea cu ONG-urile de mediu, municipalitățile și organizațiile orientate spre sustenabilitate este limitată ca amploare și vizibilitate, ceea ce îi determină pe studenți să considere temele legate de mediu și climă ca fiind marginale în cadrul interacțiunii dintre universitate și practică.

Imaginea 5. O ilustrare simbolică referitoare la sectorul agroalimentar și agroecologie

O lacună majoră identificată este dezechilibrul dintre fundamentul teoretic și aplicarea în lumea reală. Deși sustenabilitatea, schimbările climatice și protecția mediului sunt abordate în anumite cursuri, studenții raportează o lipsă de activități practice, de învățare bazată pe cazuri și de cooperare structurată axată pe rezolvarea problemelor de mediu. Atunci când sustenabilitatea apare în colaborările externe, aceasta este adesea încadrată restrâns prin raportarea ESG sau conformitatea cu reglementările, mai degrabă decât prin impactul ecologic substanțial sau inovarea ecologică.

Studenții au subliniat, de asemenea, integrarea interdisciplinară insuficientă a temelor de mediu. Provocările sustenabilității nu sunt prezentate în mod consecvent ca probleme economice, financiare, de guvernare și sociale interconectate, ceea ce limitează capacitatea studenților de a înțelege natura lor sistemică. În plus, oportunitățile de învățare în domeniul mediului sunt adesea la scară mică, opționale și accesibile doar unui număr limitat de studenți, reducând impactul lor general și incluziunea.

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

În ceea ce privește competențele, studenții se simt insuficient pregătiți pentru domeniile profesionale emergente, cum ar fi economia verde, finanțele sustenabile și agricultura verde. Deși sunt conștienți de conceptele cheie, le lipsesc abilitățile practice și cunoștințele aplicate necesare pentru a traduce principiile de mediu în practica organizațională. În cele din urmă, studenții au remarcat că universitățile ar putea juca un rol mai puternic de lideri vizibili în sustenabilitate, prin corelarea mai bună a practicilor din campus cu obiectivele educaționale. În ansamblu, constatările indică necesitatea unei educații ecologice mai sistematice, orientate spre practică și interdisciplinare, care să lege clar teoria, cariera și impactul asupra comunității.

Următoarele activități oferă exemple de forme de implicare obligatorii și opționale și ajută la abordarea deficiențelor din curricula actuală.

Practici agricole ecologice: Voluntariatul studentesc

Pentru a crește gradul de conștientizare și înțelegere al studenților cu privire la agricultura durabilă și sistemele alimentare, se poate utiliza o combinație de învățare introductivă și experiență directă pe teren. Aceste activități construiesc cunoștințe fundamentale și pot fi susținute de materiale de instruire și registre de prezență. Modificările în cunoștințele și nivelul de conștientizare ale studenților pot fi evaluate folosind chestionare înainte și după atelier.

Studenții se pot implica în practici agricole ecologice reale prin stagii de voluntariat în ferme locale sustenabile sau ONG-uri. Aceste ferme și ONG-uri aplică sau promovează practici precum producția ecologică, managementul favorabil biodiversității, irigarea eficientă din punctul de vedere al consumului de apă sau sisteme de cultură adaptate la climă. Pe parcursul semestrului, studenții documentează practicile observate prin rapoarte de teren structurate și documentație foto, făcând legătura între observațiile practice, indicatorii de mediu și instrumentele de politică publică relevante. Principalul rezultat al acestei activități este o înțelegere practică îmbunătățită a sistemelor agricole

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

durabile, care este evaluată prin rapoartele de reflecție ale studenților și feedback-ul de la fermele partenere.

Sisteme alimentare locale și securitatea alimentară: Inițiative de agricultură susținută de comunitate (CSA)

Pentru a promova sistemele alimentare locale și securitatea alimentară, studenții au sarcina de a dezvolta și prezenta proiecte legate de inițiativele de Agricultură Susținută de Comunitate (CSA) în campus. Pe parcursul semestrului, studenții proiectează planuri de evenimente CSA în cooperare cu producătorii locali, conturând logistica, strategiile de comunicare și mecanismele de participare. Aceste planuri sunt însoțite de liste de participare și documentație justificativă.

Principalul rezultat al acestei activități este creșterea vizibilității sistemelor alimentare locale și îmbunătățirea înțelegerii lanțurilor scurte de aprovizionare cu alimente în rândul studenților și al întregii comunități universitare. Evaluarea se bazează pe numărul de participanți, pe sondaje efectuate în rândul participanților și pe feedback-ul calitativ privind conștientizarea și implicarea.

Obiectivul este consolidarea cooperării între universități și cooperativele de fermieri, sporind totodată capacitatea studenților de a analiza riscurile climatice și strategiile de adaptare. În timpul semestrului, studenții lucrează în colaborare cu cooperativele de fermieri la proiecte comune care abordează agricultura inteligentă din punct de vedere climatic și adaptarea agroecologică. Aceste proiecte se concentrează pe provocări reale, cum ar fi lipsa apei, degradarea solului, variabilitatea recoltelor sau pierderea biodiversității.

Studenții elaborează rezumate de proiect și recomandări care conturează soluții agroecologice aplicate și opțiuni de adaptare conforme cu obiectivele PAC (Politica Agricolă Comună) și cu politica climatică a UE. Rezultatele demonstrează capacitatea studenților de a integra cunoștințele științifice, cadrele politice și constrângerile practice. Evaluarea este realizată în comun de către personalul

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

academic și reprezentanții cooperativelor, asigurând atât rigoarea academică, cât și relevanța practică.

Agroecologie și adaptare climatică: Cooperarea cu fermierii

Un obiectiv central al activității este consolidarea cooperării dintre universități și cooperativele de fermieri, sporind capacitatea studenților de a analiza riscurile climatice și strategiile de adaptare. Pe parcursul semestrului, studenții lucrează în colaborare cu cooperativele de fermieri la proiecte comune care abordează agricultura inteligentă din punct de vedere climatic și adaptarea agroecologică. Aceste proiecte se concentrează pe provocări reale, cum ar fi deficitul de apă, degradarea solului, variabilitatea recoltelor sau pierderea biodiversității. Studenții elaborează rezumate de proiect și recomandări care conturează soluții agroecologice aplicate și opțiuni de adaptare conforme cu obiectivele PAC și cu politica climatică a UE. Evaluarea este realizată în comun de către personalul academic și reprezentanții cooperativelor.

Reducerea deșeurilor și compostarea: Economia circulară în practică

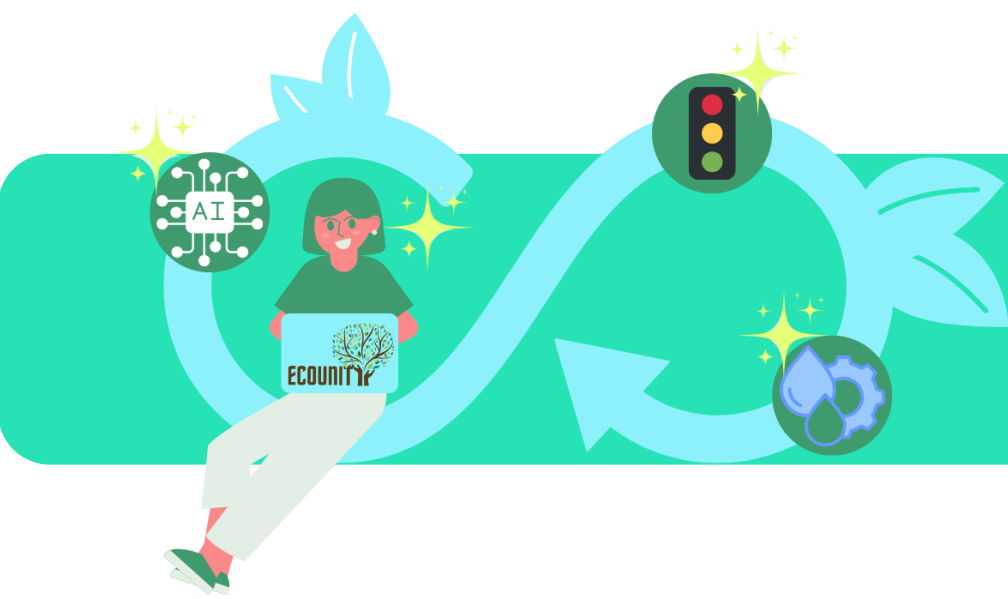
Reducerea deșeurilor și practicile circulare constituie un pilon cheie, reflectând accentul modulului pe risipa alimentară și eficiența mediului. Pe parcursul semestrului, studenții se concentrează pe inovații și dezvoltă propuneri de compostare sau implementează inițiative pilot de compostare în campus sau în cooperare cu comunitățile locale. Aceste inițiative se bazează pe o evaluare a fluxurilor de deșeurii organice și sunt documentate prin planuri de compostare și note de monitorizare.

Rezultatul așteptat este o reducere măsurabilă a deșeurilor organice și o creștere a conștientizării problemelor legate de risipa alimentară în rândul studenților și al personalului. Evaluarea se bazează pe date de observație, rezultate ale monitorizării deșeurilor și rapoarte de reflecție ale studenților care fac legătura între practică, politica UE privind deșeurile și principiile economiei circulare.

Leadership-ul studențesc, angajamentul comunitar și vizibilitatea

În toate ariile tematice, studenții lucrează în echipe, dezvoltându-și astfel abilitățile de leadership, lucru în echipă și management de proiect. Echipele de studenți pregătesc planuri de acțiune și rapoarte finale care documentează activitățile și rezultatele lor pe parcursul semestrului. Colaborarea cu ONG-urile, fermierii și autoritățile locale este încurajată, în special pentru activitățile de conștientizare în sectorul agroalimentar care conectează învățarea despre mediu cu un impact comunitar mai larg. Aceste colaborări au ca rezultat materiale de conștientizare și rapoarte de activitate, iar eficiența lor este evaluată prin feedback-ul părților interesate.

Pentru a crește vizibilitatea inițiativelor de mediu verde, semestrul se încheie cu expoziții ale studenților, postere sau videoclipuri scurte care prezintă proiectele de sustenabilitate agroalimentară. Aceste materiale vizuale și de comunicare vizează creșterea conștientizării la nivelul întregului campus și diseminarea rezultatelor proiectelor dincolo de sala de curs. Evaluarea se bazează pe indicatori de vizibilitate, date de implicare și evaluarea instructorului.

DEZVOLTARE URBANĂ
DURABILĂ ȘI ORAȘE
INTELIGENTE

Orașe ecologice și design urban inteligent

Proiectarea laboratoarelor împreună cu urbanistii și inginerii municipali le permite studenților să se implice direct în provocările urbane reale, dezvoltând în același timp competențe practice și interdisciplinare. Procesul ar trebui să înceapă cu o definiție comună a scopului laboratorului, în cadrul

căreia municipalitățile prezintă probleme concrete, cum ar fi congestiunea traficului, adaptarea la schimbările climatice, proiectarea spațiilor publice sau reziliența infrastructurii, iar educatorii ajută la transpunerea acestor provocări în obiective de învățare.

Imaginea 6. O ilustrare simbolică a orașelor ecologice

Coordonarea timpurie este esențială pentru a alinia calendarele academice cu ciclurile de planificare municipală, pentru a defini rolurile și așteptările și pentru a asigura accesul la date relevante, locații și constrângeri tehnice. Studenții ar trebui să fie familiarizați cu contextul politic, de reglementare și de inginerie al provocării, astfel încât să înțeleagă limitările din lumea reală alături de posibilitățile creative.

În timpul laboratorului, studenții lucrează în echipe mixte folosind metode de co-proiectare, combinând analiza spațială, fezabilitatea tehnică și abordările centrate pe utilizator. Activitățile pot include vizite pe teren, interviuri cu părțile interesate, analiza datelor și prototiparea iterativă, cu sesiuni regulate de feedback la care participă planificatori și ingineri pentru a testa ideile în raport cu standardele profesionale.

Laboratorul ar trebui să încurajeze experimentarea, fundamentând în același timp propunerile pe dovezi, cerințe de siguranță și realități bugetare. La finalul procesului, studenții își prezintă soluțiile în formate profesionale, cum ar fi rezumate de proiectare, note tehnice de concept sau vizualizări pe

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

care municipalitățile le pot utiliza în mod realist. Reflecția și evaluarea îi ajută pe studenți să înțeleagă modul în care colaborarea între discipline îmbunătățește rezultatele urbane și îi pregătește pentru viitoarea activitate în inovarea sectorului public.

Mobilitatea urbană și transportul public

Studenții sunt conștienți de impactul pe care alegerea mijlocului de transport îl are asupra mediului. Majoritatea preferă să se deplaseze pe jos sau cu transportul public, folosind rar mașina, ceea ce reduce în mod pozitiv problemele de transport.

A existat, de asemenea, o sugestie de a introduce stimulente, respectiv un sistem de recompensare care să motiveze tinerii să folosească mijloace de transport mai prietenoase cu mediul (de exemplu, biciclete sau trotinete). Aceștia au atras atenția asupra necesității ca autoritățile locale să

coopereze cu universitățile pentru a îmbunătăți accesibilitatea și confortul transportului public și pentru a reduce costurile acestuia pentru studenți. Opiniile respondenților indică o disponibilitate ridicată de a-și schimba obiceiurile de transport, atrăgând totodată atenția asupra necesității unor acțiuni suplimentare pentru promovarea formelor de transport ecologice. De asemenea, aceștia au inclus sugestii privind necesitatea de a îmbunătăți infrastructura de transport durabil în campus și de a spori activitățile de mediu în cadrul acestuia. Studenții au subliniat că această cooperare ar trebui să combine educația cu acțiunea reală pentru a-i motiva să acționeze eficient pentru mediu. Pentru a îmbunătăți cooperarea, studenții au sugerat simplificarea procedurilor, creșterea flexibilității organizaționale și îmbunătățirea comunicării.

Imaginea 7. O ilustrare simbolică a transportului public

Pe baza acestor constatări, poate fi dezvoltat un cadru de orientare axat pe mobilitatea durabilă pentru studenți. Scopul principal al acestui ghid ar trebui să fie transformarea conștientizării ecologice existente a studenților în acțiuni concrete și obiceiuri pe termen lung. Studenții pot fi încurajați să reflecteze asupra propriilor alegeri de transport, să își monitorizeze comportamentul de deplasare și să exploreze impactul asupra mediului al diferitelor moduri de transport. Prin inițiativele și cluburile studențești, aceștia pot organiza activități de sensibilizare, cum ar fi zilele fără mașini în campus, campanii de ciclism sau inițiative de partajare a trotinetelor, care să își motiveze colegii să aleagă opțiuni de transport mai prietenoase cu mediul.

În același timp, ghidul ar trebui să sprijine studenții în cooperarea activă cu universitățile și autoritățile locale. Studenții pot concepe sondaje privind accesibilitatea, confortul și prețul transportului public și pot partaja rezultatele cu factorii de decizie pentru a milita pentru îmbunătățiri și tarife avantajoase pentru studenți. De asemenea, aceștia pot contribui prin pregătirea unor propuneri de îmbunătățire a infrastructurii de transport durabil în campus, cum ar fi rute sigure pentru biciclete, parcări pentru biciclete sau puncte de încărcare. Punând accent pe cooperarea care combină educația cu acțiunea reală, acest ghid ar trebui să încurajeze proceduri flexibile, o comunicare mai clară și participarea studenților la procesele de luare a deciziilor, permițând tinerilor să acționeze eficient pentru mediu.

Planificare urbană incluzivă și participativă

Deși mulți studenți nu se implică activ în activități suplimentare legate de dezvoltarea durabilă, aceștia își doresc să își lărgescă cunoștințele despre mediu și manifestă un interes mai mare pentru activitățile practice care permit o implicare directă, cum ar fi activitățile ecologice sau competițiile. Ei cred că aceste experiențe ajută la dezvoltarea competențelor transversale (soft skills), precum comunicarea, creativitatea și lucrul în echipă, care sunt esențiale pentru o protecție adecvată a mediului. Colaborarea cu ONG-urile oferă o oportunitate excelentă de a dezvolta aceste abilități, mai ales atunci când activitatea este atractivă și oferă beneficii reale. Interesul pentru colaborarea cu

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

ONG-urile crește atunci când propunerile sunt practice, interactive și adaptate nevoilor studenților, spre deosebire de teoria predată la cursuri. Participarea la astfel de activități este asociată cu un sentiment de impact real asupra mediului, ceea ce sporește motivația de a se implica în inițiative pro-ecologice.

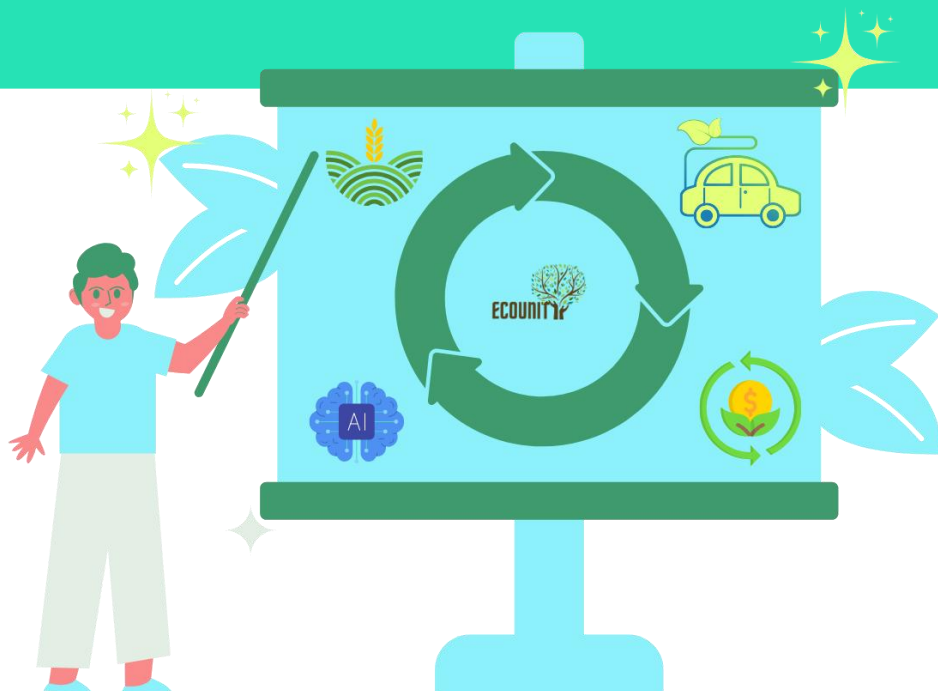
Gestionarea apei

O competiție de postere pe tema gestionării apei poate fi organizată ca o activitate atractivă și educațională, începând prin definirea unor obiective și teme clare, cum ar fi conservarea apei, drenajul urban durabil, reutilizarea apelor uzate sau impactul schimbărilor climatice asupra resurselor de apă. Organizatorii ar trebui să stabilească reguli simple și transparente privind formatul posterelor, conținutul și termenele limită de depunere, și să comunice clar criteriile de evaluare, care pot include acuratețea științifică, creativitatea, claritatea mesajului și relevanța pentru provocările reale legate de apă. Pentru a sprijini studenții, pot fi oferite ateliere introductive sau prelegeri scurte în colaborare cu experți în domeniul apei, servicii municipale sau organizații de mediu, astfel încât participanții să înțeleagă problemele locale ale apei și să își poată baza posterele pe date reale sau scenarii oficiale.

Competiția ar trebui, de asemenea, să pună accent pe învățare și vizibilitate, mai degrabă decât doar pe câștigarea premiului. Posterele pot fi expuse în campus, în clădiri publice sau online pentru a crește gradul de conștientizare în rândul comunității largi, iar studenții pot fi invitați să își prezinte pe scurt lucrările în fața unui juriu compus din cadre universitare, profesioniști din domeniul apei și factori de decizie locali. Stimulente precum certificatele, premiile mici, stagiile de practică sau oportunitățile de a face prezentări în fața autorităților locale pot motiva suplimentar participarea. După competiție, oferirea de feedback și încurajarea discuțiilor îi ajută pe studenți să reflecteze asupra soluțiilor pentru gestionarea durabilă a apei și consolidează legătura dintre educație, creativitate și acțiunea reală pentru mediu.

PLAN DE ACȚIUNE ECOUNITY

Modulul 1 - Planul de acțiune pentru economia verde

Obiective	Activități cheie	Calendar	Livrabile	Rezultate	Metoda de evaluare
Creșterea nivelului de înțelegere al studenților cu privire la principiile economiei verzi	Seminarii interactive privind principiile economiei verzi, conduse în comun de studenți și reprezentanți ai mediului de afaceri local	Semestrul 1	Programul seminarului și materialele de prezentare	Creșterea nivelului de conștientizare și participare	Chestionare înainte și după seminar, feedback din partea participanților
Implicarea studenților în măsurarea creșterii ecologice prin practici reale.	Colectarea și analiza datelor reale din proiectele ecologice municipale (de exemplu, calitatea aerului, spațiile verzi, transportul durabil)	Semestrul 1	Seturi de date și rapoarte analitice	Rapoarte de evaluare a creșterii ecologice	Evaluarea academică a rapoartelor
Consolidarea cooperării dintre universități și municipalități.	Ateliere comune și sesiuni de schimb de date cu reprezentanții municipalității	Semestrul 1	Rezultatele atelierelor și rezumatele întâlnirilor	Practici de cooperare consacrate	Feedback din partea părților interesate din cadrul municipalității
Dezvoltarea competențelor studenților în materie de inovare ecologică	Provocări de inovare ecologică conduse de studenți, axate pe problemele locale de durabilitate	Semestrul 1	Idei de proiecte și note conceptuale	Soluții ecologice inovatoare	Evaluarea juriului și evaluarea colegială

Promovarea antreprenoriatului ecologic și social la nivel local.	Organizarea de evenimente de prezentare de către incubatoarele studențești pentru investitorii ecologici locali	Semestrul 1	Prezentări și note de mentorat	Investor–student connections	Investor feedback and follow-up tracking
Îmbunătățirea abilităților de luare a deciziilor și de leadership ale studenților	Exerciții de joc de rol și simulări bazate pe scenarii privind deciziile legate de economia verde	Semestrul 1	Rezultatele simulărilor și rapoartele de reflecție	Competențe îmbunătățite în luarea deciziilor	Autoevaluare și evaluarea instructorului
Creșterea vizibilității activităților legate de economia verde în campus	Infografice, videoclipuri scurte și expoziții create de studenți pe teme legate de economia verde	Semestrul 1	Materiale de comunicare și vizuale	Creșterea gradului de conștientizare în campus	Rata de participare și indicatorii de vizibilitate
Corelarea învățării academice cu impactul local	Pregătirea de note informative scurte și recomandări pentru actorii locali	Semestrul 1	Sinteze de politici și recomandări	Contribuție la luarea deciziilor la nivel local	Feedback din partea părților interesate locale

Recomandări suplimentare pentru consolidarea planului de acțiune pentru modulul 1

Pentru a consolida impactul modulului 1, participarea la activități legate de economia verde poate fi recunoscută prin credite ECTS sau microcertificate, pe care studenții le-au identificat ca fiind un factor motivațional puternic. Stabilirea unor acorduri simple de partajare a datelor cu municipalitățile poate îmbunătăți accesul la informații fiabile și poate spori calitatea analizelor studenților. Proiectele de succes Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

ale studenților ar trebui să fie vizibile prin intermediul canalelor media universitare, municipale și locale, pentru a crește impactul și recunoașterea. În cele din urmă, organizarea unei „Zile a economiei verzi” conduse de studenți la sfârșitul semestrului poate reuni studenții, actorii locali și comunitatea mai largă pentru a prezenta rezultatele, a face schimb de idei și a consolida cooperarea pe termen lung.

Modulul 2 – Responsabilitate socială și plan de acțiune pentru finanțare durabilă

Obiective	Activități cheie	Calendar	Livrabile	Rezultate	Metoda de evaluare
Creșterea nivelului de înțelegere al studenților cu privire la CSR și etica mediului	Introducerea studiilor de caz privind CSR și etica mediului și discuții privind dilemele etice în cadrul cursurilor.	Semestrul 1	Materiale pentru studii de caz și note de discuție	Îmbunătățirea înțelegerii conceptuale	Reflecții înainte și după curs, teste scurte
Dezvoltarea abilităților practice ale studenților în analiza CSR	Audituri CSR conduse de studenți la întreprinderi locale sau ONG-uri.	Semestrul 1	Rapoarte de audit CSR	Evaluări practice ale CSR	Notarea academică și feedbackul partenerilor
Consolidarea cooperării cu ONG-urile și actorii locali	Proiecte de învățare prin serviciu realizate împreună cu ONG-uri sau municipalități.	Semestrul 1	Documentație de proiect și rapoarte de reflecție	Consolidarea legăturilor dintre universități și comunitate	Feedbackul ONG-urilor și al studenților
Dezvoltarea competențelor în domeniul bugetării ecologice	Exerciții de simulare a bugetului verde pe baza instituțiilor publice locale.	Semestrul 1	Bugete ecologice simulate și prezentări	Competențe de bugetare și luare a deciziilor	Evaluarea instructorului și a colegilor
Introducerea instrumentelor financiare durabile	Campanii simulate de obligațiuni verzi pentru proiecte locale.	Semestrul 1	Documente de proiectare a obligațiunilor și	Înțelegerea obligațiunilor verzi	Feedbackul juriului și al părților interesate

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

			materiale de prezentare		
Încurajarea procesului decizional și a raționamentului etic al studenților	Exerciții de joc de rol care implică compromisuri între obiectivele sociale, de mediu și financiare	Semestrul 1	Rezultate ale jocurilor de rol și note de reflecție	Creșterea conștientizării etice	Rapoarte de reflecție și evaluarea instructorului
Încurajarea comunicării transparente și responsabile	Materiale de comunicare concepute de studenți pentru a explica publicului conceptele de finanțare durabilă	Semestrul 1	Infografice, postere sau conținut digital	Creșterea conștientizării finanțării durabile	Indicatori de vizibilitate și evaluarea colegilor
Promovarea angajamentului pe termen lung în domeniul finanțării durabilității	Sesiuni de mentorat pentru studenți cu profesioniști din domeniul finanțelor, ONG-uri sau experți din sectorul public	Semestrul 1	Rezumatele sesiunilor de mentorat	Career-oriented sustainability insights	Student feedback surveys

Recomandări suplimentare pentru consolidarea planului de acțiune pentru modulul 2

Pentru a consolida Modulul 2, universitățile pot recunoaște în mod oficial participarea studenților prin credite ECTS, certificate sau insigne digitale legate de competențele în domeniul RSC și finanțării durabile. Stabilirea de parteneriate structurate cu ONG-uri și municipalități prin memorandumuri de înțelegere poate îmbunătăți continuitatea și reduce cooperarea ad hoc. Lectori invitați din instituții publice, organizații financiare etice și ONG-uri pot fi integrați în mod sistematic în cursuri pentru a conecta teoria cu practica din lumea reală. Pentru a spori motivația și vizibilitatea, modulul se poate încheia cu o prezentare sau o mini-conferință condusă de studenți, în cadrul

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

căreia auditurile CSR, simulările de buget verde și proiectele de obligațiuni verzi sunt prezentate părților interesate locale. Această abordare consolidează transparența, învățarea practică și rolul studenților ca factori de decizie responsabili în finanțarea durabilă.

Modulul 3 – Economia verde și planul de acțiune în domeniul agroalimentar

Obiective	Activități cheie	Calendar	Livrabile	Rezultate	Metoda de evaluare
Creșterea gradului de conștientizare a elevilor cu privire la agricultura durabilă și sistemele alimentare	Ateliere introductive și prelegeri despre agricultura ecologică, agroecologie și securitatea alimentară.	Semestrul 1	Materiale de instruire și registre de prezență	Îmbunătățirea cunoștințelor și a gradului de conștientizare	Chestionare înainte și după atelier
Implicarea elevilor în practici agricole ecologice din viața reală	Voluntariatul studenților în ferme locale durabile și documentarea practicilor.	Semestrul 1	Rapoarte de teren și documentație foto	Înțelegerea practică a agriculturii durabile	Rapoarte de reflecție și feedback din partea partenerilor
Consolidarea cooperării cu cooperativele agricole	Proiecte comune între studenți și cooperative privind agricultura inteligentă din punct de vedere climatic și strategiile de adaptare.	Semestrul 1	Rezumatele proiectelor și recomandări	Soluții aplicate de agroecologie	Evaluare de către personalul academic și cooperative
Promovarea sistemelor alimentare locale și a securității alimentare	Prezentarea proiectelor privind evenimentele din cadrul programului „Agricultura susținută de	Semestrul 1	Planurile evenimentelor CSA și listele de participare	Creșterea vizibilității sistemelor alimentare locale	Număr de participanți și sondaje

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

	comunitate” (CSA) în campus.				
Reducerea deșeurilor și promovarea practicilor circulare	Propuneri sau inițiative de compostare conduse de studenți în campus sau în comunitate.	Semestrul 1	Planurile de compostare și notele de monitorizare	Reducerea deșeurilor organice și creșterea gradului de conștientizare	Date de observare și reflecții ale studenților
Dezvoltarea abilităților de leadership și de lucru în echipă ale elevilor	Formarea de echipe de studenți pentru gestionarea proiectelor agroalimentare.	Semestrul 1	Planurile de acțiune și rapoartele echipei	Îmbunătățirea abilităților de colaborare	Evaluare de către colegi și instructori
Conectarea învățării despre mediu cu impactul asupra comunității	Colaborarea cu ONG-uri și autorități locale în cadrul activităților de sensibilizare în domeniul agroalimentar.	Semestrul 1	Materiale de sensibilizare și rapoarte de activitate	Implicare mai puternică a comunității	Feedback din partea părților interesate
Creșterea vizibilității inițiativelor ecologice	Expoziții, postere sau videoclipuri scurte realizate de studenți privind sustenabilitatea agroalimentară.	Semestrul 1	Materiale vizuale și de comunicare	Creșterea gradului de conștientizare la nivelul întregului campus	Indicatori de vizibilitate și date privind implicarea

Recomandări suplimentare pentru consolidarea planului de acțiune pentru modulul 3

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

Pentru a consolida modulul 3, universitățile pot recunoaște în mod oficial participarea studenților prin credite ECTS sau certificate legate de competențele în domeniul agriculturii durabile, gestionării agro-ecologice și lanțurilor valorice agroalimentare. Stabilirea de parteneriate structurate cu organizații de fermieri, cooperative agroalimentare, servicii de consultanță, ONG-uri de mediu și autorități locale prin memorandumuri de înțelegere oficiale poate spori continuitatea și relevanța politicilor. Lectori invitați din administrațiile publice, agenții de plată, organisme de consultanță agricolă și întreprinderi agroalimentare orientate spre durabilitate pot fi integrați în mod sistematic în programa de învățământ pentru a consolida legătura dintre cadrele de politici, conceptele teoretice și punerea în aplicare la nivelul exploatațiilor agricole. Pentru a spori motivația studenților, transferul de cunoștințe și vizibilitatea externă, modulul poate încheia cu o prezentare sau o mini-conferință condusă de studenți, în cadrul căreia sunt prezentate părților interesate locale și regionale evaluări ale durabilității, simulări ale măsurilor agro-ecologice și climatice sau proiecte scurte privind lanțul de aprovizionare cu alimente.

Modulul 4 – Dezvoltare urbană durabilă și planul de acțiune pentru orașe inteligente

Obiective	Activități cheie	Calendar	Livrabile	Rezultate	Metoda de evaluare
Creșterea nivelului de înțelegere al studenților cu privire la dezvoltarea urbană durabilă și conceptele de oraș inteligent.	Prelegeri introductive și ateliere despre eco-orașe, orașe inteligente și planificare urbană durabilă.	Semestrul 1	Materiale de instruire și rezumate ale sesiunilor	Îmbunătățirea înțelegerii conceptuale	Chestionare înainte și după sesiune
Implicarea studenților în provocări urbane reale prin proiectare colaborativă.	Laboratoare de proiectare organizate cu urbanști și ingineri municipali.	Semestrul 1	Sinteze de proiectare și note conceptuale	Soluții urbane orientate spre practică	Evaluarea experților și instructorilor
Promovarea mobilității urbane durabile.	Evaluări realizate de studenți privind mobilitatea urbană și sistemele de transport public.	Semestrul 1	Rapoarte de evaluare și recomandări	Propuneri de îmbunătățire a mobilității	Feedback de la partenerii municipali
Încurajarea comportamentului ecologic în materie de transport în campus.	Campanii de sensibilizare, cum ar fi zile fără mașini în campus, campanii de promovare a ciclismului sau inițiative bazate pe stimulente.	Semestrul 1	Planuri de campanie și materiale de comunicare	Creșterea implicării studenților	Rata de participare și sondaje

Consolidarea planificării urbane participative și incluzive.	Adunări publice facilitate de studenți și întâlniri de dialog cu părțile interesate	Semestrul 1	Rezumatele întâlnirilor și contribuțiile părților interesate	Experiințe de planificare incluzive	Feedback de la părțile interesate și studenți
Creșterea gradului de conștientizare cu privire la gestionarea durabilă a apei.	Organizarea unui concurs de postere pentru studenți pe teme legate de gestionarea apei	Semestrul 1	Afișe și documentație expozițională	Creșterea gradului de conștientizare cu privire la problemele legate de apă	Evaluarea juriului și feedbackul publicului
Dezvoltarea competențelor soft și a angajamentului civic al studenților.	Lucru în echipă interdisciplinar, prezentări și sesiuni de reflecție	Semestrul 1	Rapoarte de reflecție și rezultate ale muncii în echipă	Îmbunătățirea abilităților de comunicare și colaborare	Self- and peer assessment
Conectarea activității academice cu practica municipală.	Pregătirea de scurte note de informare sau recomandări pentru autoritățile locale	Semestrul 1	Sinteze de politici și prezentări	Contribuția la procesul decizional local	Feedback from local authorities

Recomandări suplimentare pentru consolidarea planului de acțiune pentru modulul 4

Pentru a îmbunătăți modulul 4, participarea studenților la activități de dezvoltare urbană și de creare a orașelor inteligente poate fi recunoscută prin credite ECTS, certificate sau insigne digitale, consolidând motivația și responsabilitatea. Stabilirea unor mecanisme de colaborare regulată cu municipalitățile, cum ar fi laboratoarele anuale de proiectare sau ciclurile de evaluare a mobilității, poate îmbunătăți continuitatea și impactul pe termen lung. Simplificarea procedurilor administrative și asigurarea unor canale de comunicare clare între studenți, universități și autoritățile locale vor elimina obstacolele identificate de studenți. În cele din urmă, încheierea

modulului cu un „Forum al oraşului durabil” condus de studenţi poate oferi o platformă vizibilă pentru prezentarea soluţiilor de proiectare, a propunerilor de mobilitate şi a ideilor de gestionare a apei, consolidând legătura dintre educaţie, implicarea civică şi transformarea urbană reală.

www.ecounityeu.com

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru realizarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului acesteia, care reflectă exclusiv opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru utilizarea informațiilor conținute în aceasta.

Produsele intelectuale sunt licențiate în conformitate cu

Co-funded by
the European Union

UNIRI

